

Izvješ e medijskih objava

08.07.2014

Muzeji Hrvatskog zagorja

8.7.2014	Glas Istre	Stranica/Termin: 29	Hrvatska
Naslov:	Djeci daju korijene i krila		
Sadržaj:	U PAZINU TIJEKOM SEZONE ZANIMLJIV POSTAV ZAGREBA KOG ETNOGRAFSKOG MUZEJA		
Autor:	TATJANA GROMA A VADANJEL		
Rubrika, Emisija:	Baština	Žanr: izvješ e	Naklada: 15.000,00
Klju ne rije i:	MUZEJI HRVATSKOG ZAGORJA, MUZEJ STARO SELO KUMROVEC		

7.7.2014	www.vitamini.hr	Stranica/Termin:	Hrvatska
Naslov:	Neandertalci ipak nisu jeli samo meso		
Sadržaj:	Španjolski neandertalci jeli su više bilja nego što se prvotno mislilo, navodi rad objavljen u asopisu PLOS ONE.		
Autor:			
Rubrika, Emisija:		Žanr: Internetsko	Naklada:
Klju ne rije i:	NEANDERTALCI		

Naslov: Djeci daju korijene i krila

Autor: TATJANA GROMA A VADANJEL

Rubrika/Emisija: Baština

Žanr: izvješće

Površina/Trajanje: 1.116,33

Naklada: 15.000,00

Ključne riječi: MUZEJI HRVATSKOG ZAGORJA, MUZEJ STARO SELO KUMROVEC

U PAZINU TIJEKOM SEZONE ZANIMLJIV POSTAV ZAGREBAČKOG ETNOGRAFSKOG MUZEJA

Djeci daju korijene i krila

Sve su igračke izrađene od prirodnih materijala, bojene ekološkim bojama, a čavličići su posve izbačeni. Majstori prate potrebe suvremene djece i prilagođavaju se, no i dalje zadržavaju način svoje izrade

PIŠE Tatjana GROMAČA
VADANJEL

Tijekom cijele ovogodišnje turističke sezone, do mjeseca listopada, Etnografski muzej Istre u Pazinu posjetiteljima nudi vrlo uspješan izložbeni postav zagrebačkog Etnografskog muzeja, koji je već posjetio brojne naše, ali i gradove i države svijeta, od Kanade, preko Norveške, Portugala i Francuske, nazvan "Dječje igračke iz hrvatske baštine". Postav koji se trenutno može vidjeti u Pazinu otvoren je do kraja 2012. godine, a povod izložbi bio je i taj što su prepoznatljive i lijepe, vrijedne tradicijske igračke kao nematerijalna dobra 2009. upisane i na UNESCO-vu Reprezentativnu listu nematerijalne kulturne baštine čovječanstva.

I djeca, i majstori

Autorica izložbe Iris Biškupić Bašić, viša kustosica Etnografskog muzeja u Zagrebu, kaže da njihov muzej posjeduje lijepu zbirku dječjih igračaka iz naše baštine, a da se izložbom željelo potaknuti i majstore koji igračke izrađuju, da dalje rade, i posjetiteljima skrenuti pažnju na tradicijsku dječju igračku Hrvatske jer ona to doista i zaslužuje.

Prikazali smo igračke koje su u fondus muzeja, od onih koje su izrađivala djeca sama, na polju, u školi, kod kuće, igračke s kraja 19. stoljeća, pa sve do igračaka koje se još i danas izrađuju u Hrvatskom zagorju u pojedinim obiteljima, zadržavajući tu tradiciju izrade na način na koji su se izrađivale početkom 20. stoljeća, pa do današnjih dana. I naravno, igračke koje su se organizirano

izrađivale u pojedinim zadrugama u nekim selima u zagrebačkom prigorju ili Dalmatinskoj zagori, gdje je do pedesetih godina prošlog stoljeća postojala njihova organizirana izrada te su ih čitava sela izrađivala i onda ih organizirano prodavala u i izvan Hrvatske, po cijelome svijetu. Tu je riječ o drvenim i keramičkim igračkama.

Saznajemo da je, istovremeno, snimljeno čak 14 dokumentarnih filmova koji prikazuju izradu tradicionalnih dječjih igračaka i reakciju današnje djece na njih. Uz neospornu živopisnost i ljepotu ovih dječjih igračaka, autoricu postavu, a i sami majstori koji ih izrađuju, ističu njihovu funkcionalnost - uz njih dijete uči hodati, igrati se na razne načine, one se mogu gurati i vući, unutar sebe sadrže i određene priče, tako da su i vrlo edukativne i stimulativne za razvoj djeteta. Sve su igračke izrađene od prirodnih materijala, bojene ekološkim bojama, dok se čavličići posve izbacuju iz uporabe. Majstori prate potrebe suvremene djece i prilagođavaju im se, no na način da i dalje zadržavaju način svoje izrade.

Dar ili suvenir

U sklopu izložbe prošle je godine pokrenut hvala vrijedan projekt "Dajmo djeci korijene i krila". Majstori su izrađivali određenu količinu tradicionalnih dječjih igračaka koje su potom darovali dječjim vrtićima. To je način da djeca diskretno, kroz igru, trajno dobiju svijest o ljepoti tradicijske igračke, dok se istovremeno majstori potiču da ih i dalje izrađuju.

Ivica Mesar je majstor iz Marije Bistrice koji se prije dvadeset godina počeo baviti izradom tradicijskih igračaka.

Pedesetak raznih vrsta igračaka

Tradicijske igračke mogu se podijeliti na one klasične, kao što su ptice guralice, ornari, konjići, kolijevke za lutke, i na žičane instrumente, tamburice, frulice... Danas se izrađuje oko pedesetak raznih vrsta igračaka. Nakon što su stavljeni na UNESCO-vu listu zaštićene nematerijalne kulturne baštine čovječanstva, zanimanje za ove igračke je poraslo u cijelom svijetu, jer su filmovi o njihovoj izradi tim povodom prikazivani na mnogim mjestima. Ubrzo su uslijedile i medijske reakcije, tako da su mnogobrojne svjetske televizijske kuće, od Japana preko Amerike i Kanade, bile u posjetu majstorima iz Hrvatskog zagorja koji danas izrađuju ove igračke, a njihove web stranice bilježe također velik broj posjeta iz cijelog svijeta. Kontaktirajući neke poklon-galerije i suvenirnice na našoj obali, konkretno u uvijek rado posjećivanom Dubrovniku, saznali smo da neke od njih unutar ponude turistima nude i mogućnost kupnje ovog prekrasnog suvenira - uporabnog predmeta. Kako su nas informirali vlasnici dućana, zanimanje kupaca, posebice stranih turista, postoji, a cijene su pristupačne.

DJEČJE IGRAČKE zaštićena hrvatska baština

Tako to radi majstor Ivica

Drveni konjić

Ivica Mesar, zajedno s djecom na prezentaciji izrade tradicijske dječje hrvatske igračke

le diljem cijelog svijeta. Danas, zbog nezainteresiranosti samog tržišta i kupaca, one se proizvode samo ovdje, u sjeverozapadnom dijelu Hrvatske. Mi smo opstali, vrlo mali broj ljudi, zahvaljujući velikom broju turista koji dolaze u Mariju Bisticu, u posjet religijskom svetištu, pa onda nešto kupe kao dar ili suvenir. To je šteta, jer radi se o vrijednim i lijepim stvarima koje su na neki su način amblematski dio hrvatskog identiteta, pa je zapravo gubitak da se one ne prodaju šire, na više raznih prodajnih mjesta, kao dio redovne turističke ponude - kaže Ivica Mesar.

Loša situacija

Gospodin Zvonimir Majdak iz Hrvatskog zagorja izrađuje samo drvene tamburice. Kaže da majstora koji izrađuju tamburice ima još svega nekoliko. On sam je vanjski suradnik Etnografskog muzeja iz Zagreba i Muzeja Hrvatskog zagorja iz Gornje Stubice.

-Većinom radim za te muzeje, za njihove suvenirnice, i za Kumrovec. Većinom sam u muzejima, nešto za Mariju Bisticu, ali nemam svoj prodajni štand jer sam vanjski suradnik muzeja. Nešto malo suradujem sa suvenirnicama iz Šibenika, Vodica i Dubrovnika, ali oni naručuju svega pet, deset komada tamburica, pa kad to prodaju, traže još. Nitko ne uzima po više komada, kad je situacija takva kakva je, kaže Zvonimir Majdak.

Naslov: Neandertalci ipak nisu jeli samo meso

Autor:

Rubrika/Emisija:

Žanr: Internetsko izvješće

Površina/Trajanje: 1,00

Naklada:

Ključne riječi: NEANDERTALCI

<http://www.vitamini.hr/11401.aspx>

Španjolski **neandertalci** jeli su više bilja nego što se prvotno mislilo, navodi rad objavljen u časopisu PLOS ONE. Španjolski **neandertalci** jeli su više bilja nego što se prvotno mislilo, navodi rad objavljen u časopisu PLOS ONE.

Rekonstrukcija **neandertalske** prehrane je zahtjevna. Dosadašnje metode analize, koje su se oslanjale na korištenje stabilnih izotopa i proučavanje zubnih naslaga, otvorile su mogućnost da je u uglavnom mesnoj prehrani **neandertalaca** bilo zastupljeno i bilje, ali dokazi su bili neuvjerljivi pa se **neandertalci** nisu s vrstom uvjerenjem mogli nazivati svejedima.

Kako bi bolje shvatili prehranu **neandertalaca**, autori istraživanja analizirali su njihov fekalni ostatak izdvojen iz arheoloških sedimenata. Određivanjem fekalnih biomarkera, koje uglavnom čine razgradni produkti sterola iz prehrane, mogli su odrediti udio pojedine vrste hrane u njihovoj prehrani.

Rezultati istraživanja potvrdili su da su **neandertalci** uglavnom konzumirali meso, budući da su pronašli visoku razinu koprostanola – fekalnog biomarkera kojeg formiraju bakterije redukcijom kolesterola u probavnom traktu. No, nani su dokazi i značajnog unosa biljne hrane. U prilog tome govorila je prisutnost 5 α -stigmastanola koji nastaje iz fitosterola (sterola iz biljaka) aktivnošću bakterija iz probavnog trakta. Dodatna mikroskopska analiza sedimenta korištenog u određivanju fekalnih biomarkera potvrdila je prisutnost koprolita (fosilnog fecesa) te tako doprinijela vjerodostojnosti rezultata.

Ovo istraživanje je prvo koje je pristupilo analizi prehrane proučavanjem fekalnih biomarkera iz arheoloških sedimenata, a autori rada se nadaju da će buduće studije, koristeći ovu metodu, ponuditi još dublje uvide u prehranu **neandertalaca**.